

א) תוספתא חלה פ"א ה"א, ב) וזבין פ"ג מ"ז, ג) וטבול יום פ"ד והמקן, ד) וטבול יום פ"ד מ"ב, ה) ונעיל וי, ו) ונקמן ט, ז) ונעיל ג, ח) וחלה פ"א מ"ט, ט) מתי בתוספתא שלפניו גפיר' והלך סבירו ועשה טהרות אלו ואלו מוסיפות כי' והיינו כפי' רש"י וע' רש"י, י) ונלך קנים, וי"ה נמשנה שם,

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

(א) תוס' ד"ה ומקפת וכו' דלפילו לענין קריאת שס: (ב) בא"ד כפרק עד מה מבי אמרינן: (ג) ד"ה והאי וכו' ובצריכתא נמי קמי' ושלשי טהור:

גליון הש"ס
<p>גמ' ומנחתה בבפשיה. ע"ל פה ע"כ נמתי' דלא קתיינא לאה וי"ע:</p>

מוסף רש"י
<p>חובא בסוף התסכת</p>

תוס' הרא"ש

שלא תאמר בהוכחות שנו. פרש"י כגון שני שבילין ספק הלך בטומאה דאפי' בחולין נמי טמא וקשה ובעל דומתי מיייתי שני שבילין לענין טהרה מיהו לפתמים דאפי' ברשות הרבים טמא לכ"ע כגון אם בא לישאל בבית אחת כדמפרש בפ"ק דפסחים (דחולין). ונראה דמייירי בהאיא דתוספתא דטהרות שני שבילין אחד טמא ואחד טהור והלך באחד מהן ועשה טהרות ובה חברו והלך בשני ועשה טהרות אם אלו ואלו קיימות הוי אלו מוכיחות לטומאה ואפי' באו לישאל בזה אחר זה דחיישינן שמא יבא אחד ויאכל את שתיהם ומשום דקתיינה הוה הוי אלו מוכיחות קרי ליה הכא בהוכחות: **אלא** קרי ליה הכא בהוכחות: **אלא** כגושן, כלומר אף בספק נשען שהוא ספק חלה אמרינן לחולין תלויה ולא אמרינן כיוון דבשעה שנולד ספק זה היתה חולין נשען טהור לחולין וטהרה היא. אלא כל העיסה כחלה חשבינן לה דחולין הטבולין לחלה כחלה דמו. וי"כ בספק הנהגה בחולין דחלה תלויה. ומי' מתני' ע"כ בהוכחות איירי דאי נבנשען ברישע דעד שלא גלגלה לא נישמאת בספק נשען דאבותי לא חל עליו חלה ואמאי תיעשה בטומאה? הא קא מפסדי חלת כהן. אלא ודיא בהוכחות קא איירי הלך שרי לטמאות קודם גלגול. אבל אם המתין לטמא אוהא עד לאחר גלגול אצ"פ שנולד עד ספק קודם גלגול אסור לטמאות. ואפי' ל"ה הירושע דאמר גבי יבוי' שם תרומה שנולד בה ספק טומאה יצוינה במקום הטרופה. הא אמרינן ספ"ק דפסחים גרמא אין בדיד לא ואביי ורבא הוא דקאמרי דהך דיספא לאו דוקא בהוכחות אלא ה"ה נמי בנשען: **משאן** כבד טמאין. משום דאי אפשר שלא יהא ניטב הוב על הטהור או הטהור עד חוב. ואם הטמא הטיט את הטהור טמא כדמוכת בשבת פרק אפר ו' עקיבא עובר כוכבים ועוברת כוכבים בין שהיטו אותריס בין אחריס שהיטו אותם טמאין. וכן טהור שהיטו את הטמא טמא בנשען: **משאן** כבד טמאין. וכן כדמוכת נמי התם ולקמן בפרק יוצא דופן דאמר קנה בקימטו של טהור והיטו בו את חוב טמא. פרש"י משום דכריב במשכב הוב והנושא אותם וכ"ש וב עצמם. והאי עצמא פריכא הוא כדאמרינן לקמן פ' בנות בתוים שעיר המשתלח יוכיחו שגורם טומאה לאחרים

מסורת הש"ס

וחלפה סלוייה. כשעשאה בטרהה משום ספק הנוול לה ראשון: **באיזה ספק אמרו**. כלומר באיזה ספק הולכרו לומר חלטה תלויה: **בספק חלה**. בספק טומאה הנוהגת בחלה ואינה נוהגת בחולין כגון נשען כדמפרש בסמוך דטהור לבני הכנסת ואסור לתרומה ואילטריך לאשמועינן דאע"ג דלא נהגא בחולין גרידא הכא כיון דטבולין לחלה נהגא בהן: **מאי ספק חלה**. כלומר מאי קאמר: **שלא תאמר בהוכחות שנינו**. בספק טומאה מוכחת: כגון שני **סבילין**. אחד טמא ואחד טהור ספק הלך בטמא ספק הלך בטהור והא ספקא היא דמהניא בחולין הטבולין לחלה אבל טומאה שאינה מוכחת לא דהא לא אילטריך לאשמועינן דלפילו לחולין גרידא נמי מהני לאוכל חולין בטרהה הלך מהניא נמי הכא: **אלא אפילו נשען**. דהוי ספק טומאה שאינה מוכחת הואיל ומנן לקמן דמהניא לתרומה מהניא נמי לחולין הטבולין לחלה: **פורקין**. משא"י. **טמא**. דשמא מתוך כווד המשא נשען וז על הטהור ומנאל טהור מסיטו או טהור ניסט עליו וכמיז במרעב הזב (ויקרא טו) והנושא אותם וכ"ש וז בעצמו: **וכולן**. אפי' משא כבד: **טהורין לבני הכנסת**. אוכלין חוליהן בטרהה שאין זה היסט גמור וכל שכן שספק הוא: **ועמאין לתרומה**. מדרבנן ואפי' בספק: **וחולין הטבולין לחלה כחלה דמו**. דמהני בזה ספק נשען כחלה גמורה: **וקוזה לה חלה**. שכל זמן שלא קראה שם עליה היא חלה כחולין וטבול יום דיו כשיי ואינו עושה שלישי בחולין וכשהיא קוזה לא קראה לה שם חלה מניחתה לחלה ככפישא או כגנחותא הס כלים שאין להם צית קיבול כגון נסרים ואין מקבלין טומאה. ואכרכוה רבנן הני משום היכרא שלא תגע זה

שז מלאחר שקראה לה שם ודכוותה אמר בסוף פ' הניזקין (גיטין כג.). ובתשובת רב האי ראיתי אנחותא נסרים לזמן שמשקרינ הנגרים ומשקינ הלווזין. **ומקפס**. מקרבתה לכלי לאלז היסט וקוראה לה שם שגולה לתרום מן המוקף. מוקף סמוך כמו מקיפין שמי תציתו בגמ' ביצה (דף לב): וכמו אין מקיפין צבועי (חולין מ): שמקיפין זו לזו לראות אם דומים הם צנקיהן: **שודאי מטמא חולין**. כמו משא הזב: **דודאי**. נדה ממס: **ספקה**. מעת לעת: **ולא בחולין שנעשו על טהרם טרומה**. וקס"ד הוא הדין לחולין הטבולין לחלה דהם נמי נעשין בטרהת חלה המעורבת בהן: ומשנינן חולין הטבולין לחלה חמירי מחולין שנעשו על טהרת תרומה דהכא עריבא בזה חלה אבל התם נטירותא יתירא קביל עליה: **פסיפא**. מעורבת: מתני'

דהכא נמי מזכיר בני הכנסת לגריעותא כלומר שאינם אוכלין תרומה: **ומקפפת** וקורא לה שם. הכא משמע דלפילו (א) בשעת קריאת שם צריך הקפה וקשה דלמר בצוטה פרק כשם (דף ג). רבי אליעזר אומר חלה ניטלת מן המוקף מן הטהור על הטמא כיצד צ' עיסות אחת טמאה ואחת טהורה נוטל שיעור חלה מעיסה שלא הורמה חלטה ועומן פחות מכצינה מעיסה טהורה כגלמנע בין שיעור חלה לעיסה טמאה כדי ליטול מן המוקף והתניא כצינה ומשני הך ברייתא סברה חולין הטבולין לחלה לאו כחלה דמו ולהכי לא אחי כצינה דהוי שני ומטמא לשיעור חלה והשתא מ"מ קשה כשיקרא לה שם חלה יהיה שלישי חלה מעיסה מעיסה טהורה ולא שיעור חלה שלא יגע כצינה וחשיב שפיר מוקף כיון דלפני קריאת שם היטה מחוברת וי"ל דהתם מיירי כשיש הרבה מעיסה טהורה ולא שיעור חלה גרידא כדקמני צ' עיסות אחת טהורה ואחת טמאה ורואי להפריש קת מן חלה לאו כחלה דמו לאו האי ביצה דהוא שני מטמא העיסה הטהורה ועי"ל דלפילו (גלף) מוקף אפשר שיעיל צירוף סל וצפרק כשם דבעי ר' אליעזר נגיעה משום דמקפיד על נגיעתו משום טומאה אין מועיל צירוף כלי וכן משמע קת בירושלמי דלמר במסכת חלה כ"ב צ' דבר שהוא מקפיד על (חטורין) אין הבית מלטרף (נראה במקום צית גרסין כלי) אינו מקפיד על תערובתו הכלי מלרף עיסה טהורה ועיסה טמאה עשו אותם כדכר שמקפיד על תערובתו. גי':

עיסתו קביים' ונגעו זה צוה פטורין מן החלה עד שישוכו ר"א אומר אף הרודה ועומן לסל הסל מלרפן וכן משמע באלו עוברין (פסחים מח): **והשתא אחי שפיר דר"א גופיה מלריך נגיעה בשעת קריאת שם צפרק כשם (פסוה דף ג.)** ונכון צפסח להגיע כל המנזות (בסל) כשמפרישין אחת על כולן דלין הסל מלרפן לכך ואע"ג דלמרינן צפ"ק דיצה (דף ט.) ובצרכות צפרק עד כמה (דף כו.) (א) אמרינן תרומת חוזה לארץ אוכל והולך ואח"כ מפריש אע"ג דלין מוקף למה שאכל כבר היינו צעיסה שילושיה יחד והיתה כבר מחוברת הקילו תרומת חוזה לארץ וי"ע אי חשבו מוקף כנגיעה גרידא בלא צירוף הכלי או בלא נשיכה דנותן פחות מכצינה כגלמנע מינין למימר דהיינו נשיכה: **והאי' מבוז' יום בין דודאי לא מטמא חולין לא גזרו ע"זי משום חולין הטבולין**. ומימה דהכא משמע דלין שני פוסל בחולין הטבולין לחלה ובצריכתא נמי קמני (א) ובשלישי טהור בחולין משמע דכ"ש דלין שני פוסל בחולין שנעשו על טהרת תרומה כדלמר בסמוך דמשמע דקילי מחולין הטבולין לחלה וצפרק שני דחולין (דף ג): אמרינן דשלישי נוהג בחולין שנעשו על טהרת תרומה וצפרק כשם (פסוה דף ג.) שהצאמי לעיל מוכח דשני עושה שלישי בחולין הטבולין לחלה למ"ד כחלה דמו וי"ל דטבול יום קיל טפי דלין צריך רק הערב שמש והא דתניא בצרייתא דשלישי טהור בחולין היינו שלישי דטבול יום אי נמי ה"פ כיון דשלישי טהור כחולין דעלמא לא גזרו חכמים בחולין הטבולין לחלה ליטמא מטבול יום ולכך פריך מיניה טפי אנשען ולא פריך מיניה אכל שלישי דנוהג בחולין הטבולין לחלה משום דנשען נמי דרבנן טומאת מעת לעת קיל טפי שאין שום ספק טומאה בשעה שעוסקת בטרהות:

הנה מעת לעת דרבנן. אע"ג דנשען נמי דרבנן טומאת מעת לעת קיל טפי שאין שום ספק טומאה בשעה שעוסקת בטרהות:

שמואי פרק ראשון נדה

כהן ועוד דלפילו לא נולד לה ספק שרי לנטמאותה וליכא הפסד כהן דחצר הוא ויפריש עליה ממקום אחר אבל התם איירי בעם הארץ שלא יפריש ממקום אחר וא"ת דצפרק הניזקין (גיטין דף סא.) מנן משאלת אשה לחצרתה החשודה על השביעית נפה וכברה כו' אבל לא תצור ותטחון עמה משאלת אשת חצר לאשת ע"ה

נפה וכברה וצוררת ועומנת עמה אבל משתטיל למים לא תגע בזה ובעי בגמרמ מ"ש רישא ומ"ש סיפא אמר אציי דדמאי הקילו ומשתטיל למים דהוכשרו לא תגע בזה אף קודם לישא רצא אמר בעם הארץ דר"מ וטומאה וטהרה דרבנן ופריך והא מדקמני סיפא משתטיל למים מכלל דרישא מיירי בלא הכשר ומאי טומאה וטהרה איכא ומשני אידי ולידי בהוכשר ורישא בטומאת חולין וסיפא בטומאת חלה ומשתטיל למים היינו לישא וגלגול אלמא אוסר אציי ליגע על הוכשר לצרור ולטחון אף קודם גלגול ולישה אע"ג דאם הפריש קודם לישא וגלגול לא עשה ולא כלום (וי"ל) ולדידיה נמי צריך לתרץ דהתם אסור משום הפסד כהן וצשמעמינן ליכא הפסד כהן כדפרישית ולרצא דשרי לגרום טומאה קודם גלגול אע"ג דליכא הפסד כהן צריך לתרץ אההיא דפרק רבי ישמעאל (ע"ז דף טו.) כמירוצ ראשון דהתם אסור משום משמרת תרומותי אבל בעיסה קודם גלגול לא מיקריא טבלה לחלה כיון דאם הפריש חלת קמח לא עשה ולא כלום אי נמי כמו שמיך ר"ת שם דהתם צגיטין ליכא כי אם חשדא דעלמא אבל ההיא דלין בוצרין מיירי בוצאי עושה פירותיו בטומאה ושם י"ש להאריך:

שלא תאמר בהוכחות שנינו. פירש"י כגון שני סבילים

ספק הלך בטהור ולדבריו צריך לומר שצאו לשאלו צבת אחת דאי בזה אחר זה טהורין ונראה לפרש כי ההיא דתניא בתוספתא דטהרות (פ"ו) צ' סבילין אחד טמא ואחד טהור והלך באחד מהם ועשה טהרות' והלך בשני ועשה טהרות אלו ואלו מוכיחים פירוש מוכיחים לטומאה דאיה מהם נטהר ומשום לישנא דמוכיחים קאמר הכא בהוכחות שנינו: **ובוצרין** טהורים לבני הכנסת. פירש"י דקאי אמשאן כבד ואין נראה דבמשאן כבד נראה דטמא אף לחולין דאי אפשר שלא יסוט זה את זה אלא אמשאן קל קאי וכן משמע בגמ' וצין (פ"ג מ"ב) דקמני התם משאן קל טהורין לבני הכנסת ועמאין לתרומה והא דקמני הכא כולן טהורין לבני הכנסת אבל ענינא דטהרה דהתם קאי וא"ת דהכא קרי ליה בני הכנסת לחצרים האוכלין חולין בטרהה וצפרק פסולי המוקדשין (בכורות יז:) גדי מומי כצור קלמר דהתרתם על פי ג' בני הכנסת והתם אפילו ג' הדיועות כשרים וי"ל בשעת

והשתא אחי שפיר דר"א גופיה מלריך נגיעה בשעת קריאת שם צפרק כשם (פסוה דף ג.) ונכון צפסח להגיע כל המנזות (בסל) כשמפרישין אחת על כולן דלין הסל מלרפן לכך ואע"ג דלמרינן צפ"ק דיצה (דף ט.) ובצרכות צפרק עד כמה (דף כו.) (א) אמרינן תרומת חוזה לארץ אוכל והולך ואח"כ מפריש אע"ג דלין מוקף למה שאכל כבר היינו צעיסה שילושיה יחד והיתה כבר מחוברת הקילו תרומת חוזה לארץ וי"ע אי חשבו מוקף כנגיעה גרידא בלא צירוף הכלי או בלא נשיכה דנותן פחות מכצינה כגלמנע מינין למימר דהיינו נשיכה: **והאי' מבוז' יום בין דודאי לא מטמא חולין הטבולין**. ומימה דהכא משמע דלין שני פוסל בחולין הטבולין לחלה ובצריכתא נמי קמני (א) ובשלישי טהור בחולין משמע דכ"ש דלין שני פוסל בחולין שנעשו על טהרת תרומה כדלמר בסמוך דמשמע דקילי מחולין הטבולין לחלה וצפרק שני דחולין (דף ג): אמרינן דשלישי נוהג בחולין שנעשו על טהרת תרומה וצפרק כשם (פסוה דף ג.) שהצאמי לעיל מוכח דשני עושה שלישי בחולין הטבולין לחלה למ"ד כחלה דמו וי"ל דטבול יום קיל טפי דלין צריך רק הערב שמש והא דתניא בצרייתא דשלישי טהור בחולין היינו שלישי דטבול יום אי נמי ה"פ כיון דשלישי טהור כחולין דעלמא לא גזרו חכמים בחולין הטבולין לחלה ליטמא מטבול יום ולכך פריך מיניה טפי אנשען ולא פריך מיניה אכל שלישי דנוהג בחולין הטבולין לחלה משום דנשען נמי דרבנן טומאת מעת לעת קיל טפי שאין שום ספק טומאה בשעה שעוסקת בטרהות:

הנה מעת לעת דרבנן. אע"ג דנשען נמי דרבנן טומאת מעת לעת קיל טפי שאין שום ספק טומאה בשעה שעוסקת בטרהות:

והוא עצמו טהור. אלא מדיקשא נפקא לן כדאמרינן בפרק רבי עקיבא מיקש משכבו לו. ועוד יש לומר ק"ו ומה משכב שאינו עושה משכב מטמא במשא. וב שושה משכב לא כ"ש: וכולם טהורים. פרש"י אמשאן כבד קאי. ויש ספרים דגרסי' בפ"ג דמסכת זבין משאן קל טהורים לבני הכנסת ולי"ג וכולן: לבני הכנסת. היינו אוכלי חוליהן בטהרה. ובכבודות בפ' כל הפסולין גבי כבוד שיש לו מום מובהק אמרינן דהתירו על פי ג' בני הכנסת. כלומר הדיוטות שאינן מומחין והכא קרי להו בני הכנסת לפי שאינן אוכלי תרומה: מפסח וקוראה לה שם. משמע הכא דאע"פ שהפרישתה לקרות לה שם לא חשיב מוקף כיון דבשעת קריאתה שם לאו מוקף הוא. וקשה מהא דאמרינן בסוטה פרק כשם גבי חלה ניטלת מן הטהורה על הטמא כיצד שתי עיסות אחת טמאה ואחת טהורה נוטל כדי חלה מעיסה שלא הורמה חלטה ונותן פחות מכצינה באמצע. ואיכא מאן דתניא התם בבבבא וקסבר אין שני עושה שלישי בחולין ומותר לגרום טומאה לחולין שכארין ישראל הלך העיסה ראשונה והביצה שניה ואינו חוזר ומטמא אותו כדי חלה על זמן שאין שם חלה עליו דחולין הטבולין לחלה לאו כחלה דמו. והשתא מ"מ כשיקרא לה שם וטמא חללה חלה ודיא יפירדה חללה חלה ודיא יקרא לה שם וקרינא ביה מוקף כיון שהיתה מוקפת לדעת שיקרא שם לאתרא אחר כך. וי"ל דלעולם צריך לקרות לה בשעת שהוא מוקף אלא שישאמר שתהא שם תרומה חל עליה לכשיפרישה ועוד וי"ל דהכא נמי חשיב מוקף אם היתה קוצה חלה ומניחתה בכפישה וקורא שם אלא חיישינן שיתכנה בידה ותקרא לה שם קודם הנהגת בכפישה הלכך הדיקוקה לחזור ולהקפיה אחר שתתנן בכפישה להיכריא. אי"ה הכא דמפסיק מנא לא חשיב מוקף אע"פ שהפרישתה מחילתה לשם כך: התם לא פתיכא בהו תרומה. משמע הכא דחולין שנעשו על טהרת הקודש קילי מחולין הטבולים לחלה. ותימה דלעיל קתיינא פניו שרוא שלישי ושלישי טהור בחולין. ובפ"ק דחולין משמע דחולין הלכך משכבו כזה קאמר. והא דפריך מינה לעיל אהדיא דנשען משום (דמעשה) (דחומר) יתירא הוא הא דמטמאין נשען בתרומה הלכך מסביר ליה שאין להחמיר ולטמאות נשען בחולין הטבולין לחלה טפי מבשלישי דטבול יום: הנה מעת לעת דרבנן . פי' טומאה קלה משאר טומאות דרבנן:

לכא מ"י פ"ח מהלכות משכב ומושב הלכה ט':
ב) מ"י פט"ו מהלכות טומאת אוכלים הלכה ח סמג שער רטו:
בא) ג' מ"י פ"ח מהל' טומאת אוכלים הלכה יז:
בב) ד' מ"י פ"ח מהל' אהל אבות הטומאה הלכה ז:
בג) ה' מ"י שם הלכה טז ופ"ח מהלכות כבודים הלכה יז:
בוד' ו' מ"י פ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה ט':
בוא) ז' מ"י שם פ"ד הלכה א ופ"ט מהל' אסורי ביאה הלכה ד סמג לאוין קיא:

תוס' הרא"ש (המשך)
<p>והוא עצמו טהור. אלא מדיקשא נפקא לן כדאמרינן בפרק רבי עקיבא מיקש משכבו לו. ועוד יש לומר ק"ו ומה משכב שאינו עושה משכב מטמא במשא. וב שושה משכב לא כ"ש: וכולם טהורים. פרש"י אמשאן כבד קאי. ויש ספרים דגרסי' בפ"ג דמסכת זבין משאן קל טהורים לבני הכנסת ולי"ג וכולן: לבני הכנסת. היינו אוכלי חוליהן בטהרה. ובכבודות בפ' כל הפסולין גבי כבוד שיש לו מום מובהק אמרינן דהתירו על פי ג' בני הכנסת. כלומר הדיוטות שאינן מומחין והכא קרי להו בני הכנסת לפי שאינן אוכלי תרומה: מפסח וקוראה לה שם. משמע הכא דאע"פ שהפרישתה לקרות לה שם לא חשיב מוקף כיון דבשעת קריאתה שם לאו מוקף הוא. וקשה מהא דאמרינן בסוטה פרק כשם גבי חלה ניטלת מן הטהורה על הטמא כיצד שתי עיסות אחת טמאה ואחת טהורה נוטל כדי חלה מעיסה שלא הורמה חלטה ונותן פחות מכצינה באמצע. ואיכא מאן דתניא התם בבבבא וקסבר אין שני עושה שלישי בחולין ומותר לגרום טומאה לחולין שכארין ישראל הלך העיסה ראשונה והביצה שניה ואינו חוזר ומטמא אותו כדי חלה על זמן שאין שם חלה עליו דחולין הטבולין לחלה לאו כחלה דמו. והשתא מ"מ כשיקרא לה שם וטמא חללה חלה ודיא יפירדה חללה חלה ודיא יקרא לה שם וקרינא ביה מוקף כיון שהיתה מוקפת לדעת שיקרא שם לאתרא אחר כך. וי"ל דלעולם צריך לקרות לה בשעת שהוא מוקף אלא שישאמר שתהא שם תרומה חל עליה לכשיפרישה ועוד וי"ל דהכא נמי חשיב מוקף אם היתה קוצה חלה ומניחתה בכפישה וקורא שם אלא חיישינן שיתכנה בידה ותקרא לה שם קודם הנהגת בכפישה הלכך הדיקוקה לחזור ולהקפיה אחר שתתנן בכפישה להיכריא. אי"ה הכא דמפסיק מנא לא חשיב מוקף אע"פ שהפרישתה מחילתה לשם כך: התם לא פתיכא בהו תרומה. משמע הכא דחולין שנעשו על טהרת הקודש קילי מחולין הטבולים לחלה. ותימה דלעיל קתיינא פניו שרוא שלישי ושלישי טהור בחולין. ובפ"ק דחולין משמע דחולין הלכך משכבו כזה קאמר. והא דפריך מינה לעיל אהדיא דנשען משום (דמעשה) (דחומר) יתירא הוא הא דמטמאין נשען בתרומה הלכך מסביר ליה שאין להחמיר ולטמאות נשען בחולין הטבולין לחלה טפי מבשלישי דטבול יום: הנה מעת לעת דרבנן. פי' טומאה קלה משאר טומאות דרבנן:</p>

עין משפט גר מצוה

ז.